

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatonk
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spař měrný
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh ći khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će!

F.

Sserbske njeđzelske lopjeno.

Wudawa so kóždy kóbotu w Smolerjez knihiczišceječni w Budyschinje a je tam ja sčtwórtlětnu pschedplatu 40 np. dostacž.

14. njeđzela po swjatej Trojizy.

Sap. skutki 15, 6—12.

Pawoł skutkuje jako mišionar mjes pohanami. To je jich wjele křesćijanow, kotřiž su se židowskeje wěry pschistupili a šebi wot pohanom wobřešanje žadaja. Duž roškora hrosy. Ale japoschtoli namakaja prawy pucž, to praschenje roškudzić. Japoschtoli a starschi so seńdžechu. To běšche přenja křesćijaniska zyrkwinska šhromadžisna w Jerusaleme w lěće 52. To běšche nusna šhromadžisna, pschetož na nej mějesche so roškudzić, kotry pucž wjedže do njebjeskeho kralestwa. Dolhe rozrěčowanje so mějesche — potom Pětr staže a wupraji, šhto je jadro našeho křesćijanstwa. „My wěrimy, so psches tu hnadu teho knjesa Jesom Křysta sbóžni budžemy — Židži tak derje kaž pohanjo.“

1. Š hnady.

2. Psches wěru do Jesom Křysta.

Hnada pschihotuje nam pucž do njebjeskeho kralestwa. Njedyrbimy so wješelicž, so je nam Bóh psches Křystuša durje do njebjeskeho kralestwa wotewrit? A cžehodla dyrbjeli šebi pucž, kaž katolska zyrkej, njetrjebawšchi porčezicž? Š rozlamanej wutrobu so psched Bohom pokhilamy a wusnamamy: „My š našeje mozy njemóžemy š tebi pschiničž!“ To je jenicžki pucž šboža, na kotryž Pětr pokasuje. Duž mjelcžesche zyła šhromadžisna. To skutkowasche. Šob šloty artitel so wschitzny poddachu: „My mamy ša to, so cžłowjeł prawy budže bjes šakonja skutkow,

jeno psches wěru.“ Ale tola tošamo wojowanje šašo pschindže w cžaku reformazije a Luther njeje nicžo druge cžinik, hacž Pětrowe přědowanje šašo wospjetował; jeho zyle skutkowanje njeje nicžo druge, hacž wuloženje Pětroweho šłowa: „My wěrimy, so psches tu hnadu teho knjesa Jesom Křysta sbóžni budžemy, kaž tež našchi japoschtolizny wótzajo.“ My pak njechamy jenož hladacž na katolsku zyrkej, kotraž tudy wóšstupuje wot Pětroweje wucžby a japoschtolow; cžzemy so tež praschecž, hacž podobne wucžby a myšle tež mjes nami nješbu, so cžzedža ludžo š druhimi durjemi do njebjeskeho kralestwa, hacž š tymi, kiž je Křystuš wotewrit a kotrež rěfaju „hnada.“ Tajke myšle hibaja so we wutrobach duchownje hordych, kiž šebi něšhto wjedža na šwoje dobre skutki; kiž so we wutrobje posbėhuja, a cžzedža šebi njebjeska šašlužicž a myšla: „tajkich škutkow dla dyrbjal Bóh jim hnadny byčž.“ Bohu njemožesč hnadu wotkupicž. Šduž je Bóh tebje psches hnadu sbóžneho cžinik a ty so teho wješelicž, potom cžin tajke skutki š džakowanjom, ale niz, so by měl šašlužbu psched nim. Ššchi Pětrowym šłowje wostanje: „Š hnady budžemy sbóžni.“

2. Psches wěru. Wěra stej nosy, š kotrymajž š Jesušeje bėžisč, stej ruzny, š kotrymajž hnadu Božu a Křystušowu šašlužbu šapschimnjesch. Šěwina njewěra hnadne durje šamkny, wěra je šako wotanka. Tym š Jerusaleme, so šo pohanam psche lohko cžinjesche, dokelž so šama wěra wot nich žadasche. Pětr jim wotmolwi: „Bóh njecžinjesche žaneho rozdželenja mjes nami a mjes nimi a

wucziszczesche psches wëru jich wutrobny.“ A je to wopravdže tajki lohki pucz — pucz wëry, abo mjehki sahlcwczk t wot-poczowanju? Wëra naš dele czëri wote wschittich šebicznich myšlow, wot seimskich myšlow. Wëra njeje móžna bjes praweje pokuty. A móžesch ty pokutu czinicž bjes poniznosće? Ty dyrbišch hakle prawje sacžucz, kaš khudy ty šy, potom budžesch sdychowacz: Božo, budž mi hrëschnikej hnadny! Pokutnu rozslamanu wutrobu dyrbimy t hnadnym durjam pschinjescz. A temu dyrbimy šo šami šaprecž. Kaš je t tobu, lubny šchesczijanano? Šdy by Bóh tón Anjes tebje dženka na khoroložo položil a ty by šmjerczi blisko byl a šebi myšlil na Boži šud a šwoje hrëchi, šhto chžesch czinicž? Chžesch hrëchi t myšlow wuhnacž? Wone pschezo šašo šwój hlóš šbëhaja. Chžesch je šaplacžicž se šwojim samoženjom, se šwojim šawostajenštwom? Šchtož czorne je w twojim žiwjenju, tola czorne wostanje. Šeno hdyž je muž, kiž tebje t hnadny do njebješ pušchczi, móžesch nuts šancž. A tón je Šesuf Šhryštuš. „Wny wërimy, šo psches tu hnadu Šesom Šhryšta šbóžni budžemy.“

Šamjeñ.

Psches hnadu!

(Šap. šf. 15, 11.)

Psches hnadu junu šbóžnoscz šmëju,
Šak we wërije praj, wutroba!
Psches hnadu mëra palmy žněju,
Šdyž wobjimam šchiz Šbóžnika.
Šo wëczna wërnoscz wostawa:
Šam hnadu njeby wotanka.

Psches hnadu! Duž šo nješpušchczamy
Ša dostojnoscz a pocžinki;
Wny Šhryšta krej a prawdoscz mamy,
Njej šbóžny trošcht to we dušchi?
Ššmjercž naš nëtk traschicž njemóže,
Šaš hnadu t njeby powjedže.

Psches hnadu! Džerž šo teho šlowa,
Šdyž hrëch cze tama, czwiluje;
Šlej, Šhryšta krej wo hnadu wola,
Šdyž štejšich w prawej pokucze;
Šacž runje bë šyn šhubjeny,
Psches hnadu Bože džëczšo šy.

Psches hnadu! Ššchi tym šawostanje,
Ša wërnoscz ženje njelhabla;
Š tym trošchtom štawaj kóžde ranje,
Wón budž czi wëry kótwiza;
Šišch wschëdnje do wutrobny šej,
Šo hnadu naš psches Šhryšta krej.

Psches hnadu! Š ty šbóžna wëra,
Šak ty mi dušchu wofschewjesch!
Šy, moje žórlo trošhta, mëra,
Šaž mišy jandžel šo mnu džesch,
Šacž junu wrota Šalemške
Ši Boža hnadu wotankuje!

K. A. Fiedler.

Wobrasny t pola šnitskowneho mišionštwu wot lëta 1906.

(Šo rosprawje krajneho towarštwu ša šnitskowne mišionštwu w Šakškej 1906.)

5.

Štaranje ša mlodženzow a mužow.*

„Šak pëkne a lubošne je to, hdyž bratšja w jenej myšli hromadže bydla.“ Čžrjódka mlodnych mužow a mlodženzow, w štro-wošczi, šylnosczu a šczëwje štejazych, je pschezo rjany napohlad! Wny šo wjebelimy w Božim domje, hdyž žyła šyła mlodženzow t nëšchoram pschikhadža. Wny paš radny njemidžimy, hdyž woni halefajo a wołajo w hromadže wokoło čahaja abo pijo w šorcžmach šhdaja, njelkmane rëczje wjedžo a šnadž hišchcže hóršche šapocžinajo. Šchesczijanška lubošcz njeje šrudne rosšpöšchenje mlodžimy na štrachnych a šawjednych mëštnach a škladnosczach widžicž mohla a je w mëštach a na t wjetšcha bôle wjetšchich wšach towarštwu mlodženzow (mlodnych mužow) šažožila a t temu tež ewang.-lutherške mužške towarštwu pschisamknyla. Šak pëkne a lubošnje je, hdyž šo po džële powołanja a šašo t pošylnjenju ša nje šhutnje a šchesczijanšy šmyšleni mlodženzoyo a mužoyo t natwarjenju, špëwanju, dobremu štowašchenju hromadu namašaju! Šudy dobre šle pschewinje.

W minjenty m lëcže je šašo 5 tajkich towarštwow w Šakškej pschisšupiko t wulkemu šwjaškej tyčle towarštwow: šwjaš wopšchimnje 214 towarštwow, psches 13,000 šobustawow. Wón šwojeho „Šóšla“ wudawa a ma tež t wužitku wëžy šam šwoju knihownju. Šwjaš a knihownja štejtaj pod „wothladarjom šwjaška“, a jeho pschedšyda je šnjes dwóški předaš Šretšchmar w Draždžanach. 6 towarštwow maja šame šwój wošebity dom, 76 šo w šarškich domach a žyrkwinskich twarjenjach, mjenšchi džël w hošczenzach a nëkotre w šjawnych twarjenjach (radnižy, šchuli, turnaškej šali a t. d.) šhromadžuje. W tu šhwilu 11 ludži škutkuje, šwoju žyłu mőž a šwój žyly čaš ša towaršchnu wëž woprjuo. Š towarštwami je t wjetšcha tež rosšwuczowanje w rëczach a wšchelakich potrebnosczach powołanšeho žiwjenja (knihowjedženje) šwjašane a tež w piškanju pošauow (trubow). Šbóžde lëto šo pošauški šwjedžen wot-mëwa. A tyšazy njelabudu, šajki pošbëhowazy šacžišchcž je pošledni tajki šwjedžen 27. meje 1906 w mëšcže Šöbelnje čžinił: 300 piškazych bëšche pschisšchlo. Šnitskach a šwonkach Božeho doma Bohu t čžëczi piškachu. W Šöbelnškej rosprawje šo rjenje pišche: Šo bëšche šwjedžen, šajkiž je našche mëšto lëhdy hdy do-žiwiko. Šu njebë žadny dom, žana šwójšba, hdyž njebudžichu wulkotnu mőž šynkow šacžuli byli, kiž wot tutych piškarjow psche-mőžaza wuhhadžesche. Šak šu nëkotremužkuli šwëtnemu čžlowješej šyly hnučža a wjebela we wöczku šo blyšchcžile, jako šyly šhor šchwarnych pošaušitow psches Boži dom šakšincža a jako wot hornjeho torhošchcža t mőžnyhmi šynkami šo t njeby čžišchcžesche: „Njebješa wupowjedaju Wëczneho šhwalbu.“

Młodeho mužža žiwjenje je hušto čžahanje a puczowanje. Šak wšchelake šu škladnosczje a šawjedženja, tež we wojerškim žiwjenju! Šu šo ša šchesczijanški wojerštwowny šwjaš džëla. W Šipštu šo wojazy hižom w šwojim wošebitym štatoku šhromadžuja, kotryž je wojerške šarjadništwu pschemoštajiko. Ša „dom wojašow“ je Šipštwarške mëštno pschemoštajiko. Wëšo je t twarjenju šamemu wjele šredkow trëbnych.

Ša puczowazych, wošebje rjemješnikow, šu „hošpody“ natwarjene: Šu je domjazy šchesczijanški porjad a čžëlne wofschewjenje. Šofelž šu tež njelšchesczijanške, šozialdemokratike hošpody nadečž, maja hošpody šnitskowneho mišionštwu t džëla čžëžke štejšchcžšo a maja ša pošlëšchcženje a pošbëhnjenje šwonkownych

* Šónle 5. wobraš šluchša po prawym do 33. čžišla, hdyž je šmylnje 6. woczíšchcžany.

naprawow cžim dale cžim bóle wulke wudawki. Njech šo pschecze-
low wězy pschezo wjazy namakaja: Sčto njeby šo na hospodu ja
tamneho mješ rubježnikow padnjeneho w pschirunanju dopomnik!
Šdyž móžesch we šwojim měrje domach pschebhwacž, potom šo tež
ras na tych dopomnišch, kotšiz šu wonkach!

Lutherški šwjast tež wobsteji ja duchowne a cželne postaranje
łóžnikow, a najše sakške towarstwo ja šnutsowne mišionstwo
ma džel na tym, dofelž wschať tež š nascheho luda a kraja šynojo
na łóžach šlužbu cžinja. Do najwjetšeho města Ameriki pschi
brjošy atlantiskeho morja, Noweho Yorka, je šo duchowny wupóžlak,
šo by sa šakóženje hospody (stazije) ja łóžnikow škutkował. Še
Šakšteje je šo sa nju 2000 hriwnow dalo. Duchowny je hižom
dobry nutškód namakal, šo by tam najradšo wulki dom ja něm-
škich łóžnikow natwaril.

Šečzi po wupušcženju š jastwa šchescžijansku šlužbu husto
šhonja. Dželacžeske statoki (kolonije) čžadža bludžazym a šabludže-
nym šwoje wrota wotewricž, šo bychu woni šašo na něšto wěšte
pschischli. Wjele rukow, ale jedyn duch: wjele šlawow, ale jena
dušcha: to je ta pytaža Šbóžnikowa luboščž. Wona pschezo šašo
nowe pucže pyta a namaka, ale wschitke wjedu š šbožu žiwjenja a
š šbóžnosčži dušche. —

Poklecze Bě.

W lěcže 1774 šo džewjecžlětny hólz Beckert w městacžku
Freiburg pola Naumburga psched wječžorom š jonym šwojich
štaršich šobuschulerjow, š mjenom Förster, š šchibjeńcžnej horje
won pschekhadžowasche. Běšche to runje na šmėřkach, jako š bliska
šchibjeńžy nimo džěšchtaj. Žorta dla Förster šwojemu šchulskemu
towaršchej napschibnje a štrachocžiwje pschiwola: „Beckerto, tamle
je šchibjeńžy cže wola!“ Šólz šo nawalnje wuštróža a cžerjesche
pošny štracha a nabojenja do města wróčžo. Šyle wotpjaty šo
wón na šhlódnu šamjėntnu šawku psched štaršiškim domom šyđže.
Bóršy na to wón epileptiske napady dosta, kotrež běchu jemu bjes
dwėla nahle štróže, š nahšym wošhlódnjenjom na šamjėnju šjedno-
cžene, pschicžahnyše. Šhorosčž lěto wot lěta pschibjerasche. Štónčž-
nje wón po njewuprajnym hubjenštwje, 31 lět štarh, pod šatrašch-
nymi widliščžemi wumrje. Förster pak běšche šebi nješbože
šwojeho pschecžela tak jara š wutrobje wšal, šo wón do cžěžkich
myšlow šapadže a w Torgauskej bludnižy šwoje žiwjenje hižom
prjedy hacž Beckert štónčži.

F.

Šlawišna Šhryštušoweho pschekrašnjenja.

(Štónčženje.)

10.

Š njebju špěcže.

Mat. 16, 19. 20; Luk. 24, 50—53; Šap. št. 1, 9—11.

Š tón Šnješ, jako porěcžal š nimi bě,
Šich wuwjedžiwšchi hacž do Bethanije
Š posběhnywšchi ruzy š njebju
Šožohnowa jich tam š wobšamtnjenju.

2. Š šta šo, jako požohnowa jich wón,
Ššo wot nich pušcžzi, š njebju šo šbėhajo;
Ššchať posběhnjeny bě, šo woni
Šwidžichu to, a wša mřócžel jeho —

3. Šrijecž psched woczomaj jim, a bu do njebješ
Šnješ horje wšaty a je šo š prawizy
Štam šyđnył Šožej pschekrašnjeny;
Šwoni pak modlachu něť šo š njemu.

4. Š jako ja nim hladachu do njebješ
Ššchi horjespěcžu jeho do krašnosčže,
Ššaj! Duž dwaj mužšakaj w bětej drascže
Šteješchtaj pschi nich a takle džěšchtaj:

5. Šy Galilejšy mužojo, ššto wy tu
Šdo njebješ štejo hladacže žedžiwu?
Štón Šesuš, kiž je wot waš wšaty
Šhorje do njebješ, tak šašo pschińdže, —

6. Šaž tudy jeho š njebješam horje špěcž
Šcže šwješeleni widžili wopravdže! —
Š Šerusalemu na to woni
ŠWrócžichu š wulkej šo wješelosčžu —

7. Šam š horh, kotrež rěčaju Šol'jowa;
Šta hora leži blisko došč pschi měšče
Šerusalemje, pucž ja šabat,
Šbėchu štajnje we templu Šožim.

8. Š cžescž a šhwalbu Šohu tam dawachu
Šw jenej myšli š próštwje a modlitwje
Ššo šhadžowachu wschitžy wschėdnje. —
Š džėchu won dale pošli Šoži.

9. Š přėdowachu š pomožu Šnješowej
Šněť wschudžom, kotryž šłowo jich wobtwjerdži
Ššhes džiwu, kotrež w njenje jeho
Ščijnachu pschėde wschėm šwėtom šjawnje.

10. — Šak pschekrašnjeny Šesuš něť kraluje,
Š Šnješštwjo jeho kralowške wostanje;
Šwón do wěcžnosčže kral je krašny;
Ššworjenje wscho je jom' podčžiwjėne!

11. Duž halleluja wyššajmy Šbóžnikej!
Šwón pola šwojich wostanje wschitke dnų
Šacž do štónčženja, — paštyč šwėrny,
Škotryž naš wodži a wobšchituje. —

12. Šžėr jeho wjedže cžasto došč psches cžernje;
Špak šónž je šbóžny. — Duž jeno š njebješam
Ššo ja nim kručže pschėšcžerajmy! —
Šrónu da žiwjenja šwėrny Šesuš! —

Šoži šud.

Šowjedaničžo š lěta 1822 wot Šana Šjėle.

(Štónčženje.)

Šdyž běchu rėšnika wotwješli, šanješe želna šowarjež macž:
„Štón wobohi hubjenty cžłowjek! Šbėh čhył šo šmilicž a jemu
šinaschu wutrobu dacž. Ša šnaju, šakki je wón djašowat. Šwónby
šakle mi jeho žona š placžom wuštorži, tak jej wutroba šrawi
jeho žadlaweho jashka dla. Šwón šo njeboji Šoha a duž je na
šwoje bješbóžne šłowiška šordy, a najbóle tehdy, šdyž je šo wopil.
Šjech wschať by pil, ale niz tak bješbóžnje šakal, šo mohle šo
šamjėnje šwėlacž. Šo widžimy š woczomaj šnadny džiw Šoži, šo
jeho hacž dotal Šoža rucžka šajala njeje. Š to by šo móžebhčž
dawno hižom štało, njeby-li jeho pobožna žona tak šhorzo ša njeho
šprošyla. Šak husto jemu še rženjom rěčži a jeho še šyšštom šprošy,
šo by šo šakšeho cžerčenja wšal. Šle bohuzel šodarmo šprošy,
a nimo teho je ša šėne šroščenje šita. — Šaj, Šbėh čhył šo
šmilicž a jemu tu šamjėntnu wutrobu šmjėhčžicž. Ššnano šo

